

סוף מעיילה במשבחה תחילה

ינואר 2025

איריס צור MA,
מבקרת בכירה ומנהלת מערך הדרכה
במחלקת ביקורת חקירתית
בנק הפועלים

על מה נדבר ב- 20 הדקות הקרובות

תכונות נדרשות למבקר בביקורת חקירתית

מודל תיאורטי – משולש ההונאה

כיצד מאתרים מעילה

סוגי מעילות בתאגידים בנקאיים

דוגמאות לאירועי מעילה בארץ ובעולם

תכונות נדרשות למבקר בביקורת חקירתית

כושר ניתוח גבוה

היכולת לנתח נתונים ומידע בצורה מדויקת ומושכלת

התעמקות בפרטים

חוש ריח מפותח – יכולת לזהות חריגה מדפוס פעולה רגיל

סקרנות

הרצון הבסיסי לחקור ולהגיע למיצוי הבדיקה ולחקר האמת.

יצירתיות וחדשנות

יכולת לחשוב בצורה לא שגרתית. לפתח ולהשתמש בטכנולוגיות חדשות ובשיטות חקירה חדשניות

רגישות בינאישית

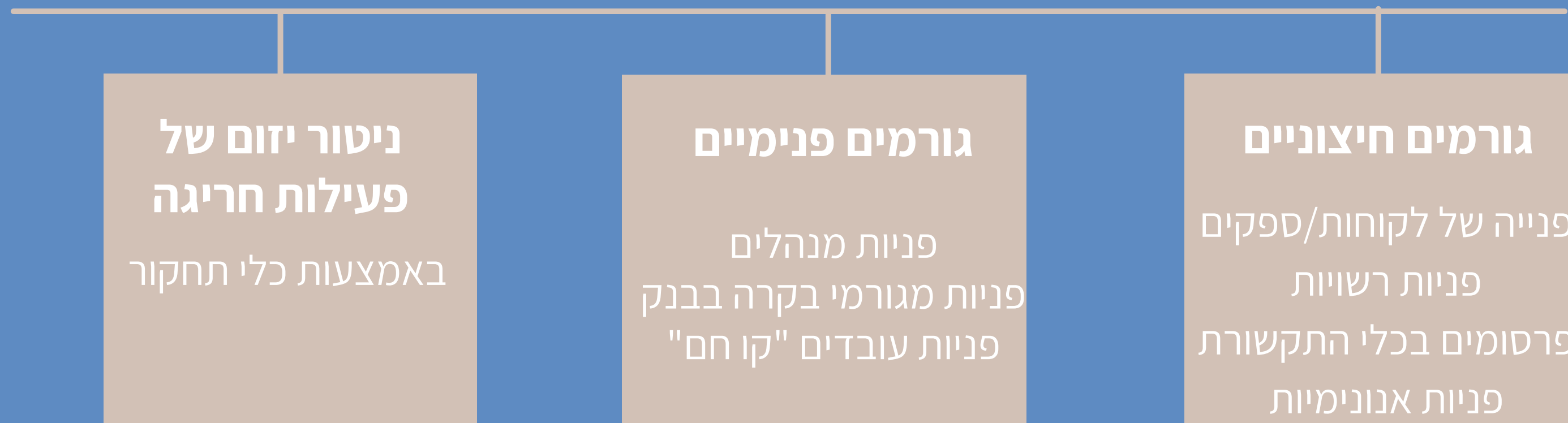
ההבנה שמדובר בדיני נפשות. רגישות – ראיית האדם בתוך האירוע

תגובה מהירה

עבודה בסביבה דינמית ומלחיצה, במיוחד כשיש צורך בתגובה מהירה

כיצד מאתרים מעילה

דוגמאות לניטור יזום של פעילות חריגה

שינויי בדפוס
פעילות משיכות
כספים בחשבונות
לקוחות

העברות כספים
לאותו חשבון
ממספר חשבונות
לקוחות עם מאפייני
סיכון

שימוש בחשבונות
מעבר להסוואת
ביצוע תנועות לא
מורשות

עסקאות מתואמות
בני"ע/נכסים
פיננסים ב"מחירי
הפסד" בין לקוחות
חד"ע לגורמים בזיקה
לעובדי חד"ע

"הערת" חשבונות
לא פעילים, ביצוע
אשראי, משיכת
תמורתו ומחיקת
החוב

רכש - ספקים לא
פעילים ש"הוערו",
ובסמיכות זמנים
הוזרם בגינם חשבון
לזיכוי בזיקה לעובד
ובוצעה הזמנת רכש

איתור חשבונות
בזיקה לעובדים
טכנולוגיים ששולבו
בקוד שנכתב על
ידם

משולש ההונאה - דונלד קרייסי

יכולת להצדיק

העובד משכנע את עצמו שהמעשה אינו גרוע
הבנק אינו ניזוק
אני עובד קשה ולא מרויח הרבה
אני צריך את הכסף
בצע כסף - הפיתוי הכספי מול הסיכון להיתפס
רצון לסייע לבן משפחה / חבר
בעיות רפואיות / נפשיות
רצון עז להרשים
נקמה (תחושת קיפוח, סכסוך עם מנהלים)
אתגר (בעיקר בתחום המחשב)

הזדמנות

עובדים מצפים שפעילויותיהם ינוטרו-פעילות חריגה
מתרחשת כאשר היא יכולה להתבצע - חולשות בבקורות

מניע

הגורם האישי שמניע את האדם
לבצע את ההונאה:

עובד במצוקה כלכלית
חובות כבדים
בעיות אישיות
עובד שמרגיש שאינו מתוגמל על עבודתו
התמכרויות (הימורים)
הסתבכויות עסקיות של בן/בת זוג
חובות הנובעים מרמת חיים גבוהה מידי - שוק אפור
רצון לעמוד ביעדים שנקבעו

סוגי מעילות עיקריים בתאגיד בנקאי

מעילה בתחום הרכש

מעילה "קלאסית"

בכספי לקוחות
התאגיד הבנקאי

מעילה בחדרי
עסקאות

מעילה בכספי/נכסי
התאגיד

- מעילה בחשבונות בנק
- גניבת מידע
- גניבת ציוד

מעילה בתחום האשראי

מעילה של
עובד טכנולוגיה/בתחום
טכנולוגי

דוגמאות למעילות מהארץ ומהעולם

שטרן נלקח אהמטוס לכלא

מנכ"ל סניף בנק צפון אמריקה, החשוד במעילה הגדולה ביותר בישראל, ייחקר: היכן מיליוני הדולרים?

מאת אריה אגוזי וגד ליאור, כתבי "יריעות אחרונות" –

כשבדו וזיקיד קטן זהו מסתיר את סניו במגבעתו תורד אתמול משה שטרן, מנהל הסניף הראשי של "בנק צפון אמריקה" בירושלים לשעבר החשוד במעילה גדולת-ההיקף ביותר בהיסטוריה של הפשע בישראל, ממטוס הגמבו של "אל על" שהגיע מפריז.

כך הגיעה לקיצה שגרתית בבנק ששטרן ניהל ה.אודיסאה של האיש חוסר כספים בסכומים גדוד שנמלט מן הארץ לפני לים. בתחילה יצא שטרן לאר כשבעה וחצי חודשים לאור רה"ב, לאור מכן הופיע בלי שבנק ישראל גילה בבדיקה (סוף בעמוד 6)

820 אלף דולר נעלמו מחשבון העו"ש: סיפורו של הבנק "הכשר למהדרין" שגנב מהלקוחות

למקור <

מעצרו של החשוד בהונאת סוסיטה ג'נרל הוארך ביממה

ל'רום קרוויל, שחשוד בהונאה בהיקף של 7.2 מיליארד דולר בבנק השני בגודלו בצרפת, משתף פעולה עם החוקרים. עורך דינו ומשפחתו טוענים כי הוא חף מפשע. הבנק מאשים אותו בפריצה למחשבים ושימוש במספר שיטות הונאה

סוכנויות הידיעות פורסם: 27.01.08, 17:09

קרוויל: משתף פעולה עם החוקרים צילום: ריסוס

שתף בפייסבוק

הדפסה

שלח כתבה

תגובה לכתבה

הסוחר ז'רום קרוויל בן-31, שחשוד בהונאה בהיקף של 7.2 מיליארד דולר בבנק הצרפתי סוסיטה ג'נרל, נמצא במעצר ומשתף פעולה עם חוקריו. על כך מסר אתמול ז'אן מישל אלדבר, ראש חטיבת הפיננסים של התובע הראשי בפריז.

לדברי אלדבר, קרוויל "הסגיר את עצמו מרצון למשטרה. הוא נמצא עדיין במעצר. הוא משתף פעולה, ומוכן להסביר את עצמו". הרשויות הודיעו כי מעצרו של קרוויל הוארך ב-24 שעות נוספות.

קרוויל נעצר לחקירה ביום שבת, יומיים לאחר שהבנק השני בגודלו בצרפת [חשף את ההונאה המצילה](#) ביותר שבוצעה אי פעם בתחום הבנקאות התאגידית. סוסיטה ג'נרל הגיש תלונה פלילית כנגד קרוויל, ואתמול האשים את הסוחר בפריצה למחשבים ושימוש ב"מספר שיטות של הונאה".

הבנק פרסם מסמך של חמישה עמודים, בו אמר בין השאר כי קרוויל השתמש בקודי גישה של אחרים למחשבים, זייף מסמכים והשתמש בשיטות נוספות לכיסוי עקבותיו. משפחתו של קרוויל ועורך דינו טוענים כי הוא חף מפשע.

מעילות שהפילו בנקים או שגרמו לנזק מהותי

עובד פנימי

ההונאה הגדולה בתולדות המדינה: המעילה בבנק למסחר

חמש שנים ורבע מיליארד שקלים שהתגלגלו אל ארגוני פשע: סיפורה של אתי אלון שמעלה בכספים על מנת לכסות את חובות ההמורים של אחיה – ומוטטה את הבנק למסחר

שש שנות מאסר לפקיד הבנק שגנב שישה מיליון שקלים מלקוחותיו

נכתב על ידי אמיר זוהר , ב-01/07/2014 07:16

הפקיד **שעבד בסניף** **ביצע את העבירות בין**
השנים 2005-2012. העונש: שש שנות מאסר וקנס בסך 1.2 מיליון שקלים

בית המשפט המחוזי מרכז גזר שש שנות מאסר בפועל על שעבד כפקיד בסניף ומעל בכספי לקוחותיו. הורשע על פי הודאתו בריבוי עבירות של גניבה בידי מורשה, זיוף, הלבנת הון, שימוש במרמה עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס ועבירות נוספות.

פרופיל: בנקאי ותיק. מעל 20 שנה בתאגיד הבנקאי.

מעילה בחשבונות לקוחות בעלי מאפייני סיכון שונים: בעלי מוגבלויות, חלקם תוש"ח, אינם בקיאים בבנקאות, בעלי קשרים אישיים עם העובד, טופלו ע"י העובד באופן בלעדי.

בית המשפט גזר על העובד שש שנות מאסר בפועל.

היקפים

כ-6 מיליון ש"ח

שיטת המעילה

רכישות והעברות מט"ח בין חשבונות לקוחות, הוצאת הכספים באמצעות חשבון נש"מ המצאת אישורי יתרה מזוייפים ללקוחות

הפקידה גנבה כ-600 אלף שקל מלקוחות בסניף השופט: "הנאשמת פגעה באמון הציבור במערכת הבנקאית"

יונתן הללי | 12/11/2013 14:16

תגיות: מעילה

פקידה בבנק הורשעה בגניבת 600 אלף שקל מ-14 לקוחות הבנק, ובית משפט השלום בחיפה גזר עליה 24 חודשי מאסר בפועל.

"המעשים נטקעו רק בשל הדיווח למשטרה" צילום אילוסטרציה:
שאטרסטוק

הפקידה, הורשעה בהתאם להודאתה בגניבת סכום הכסף מהלקוחות, רובם קשישים, לצורך מימון קניות ורכישות של מוצרים. בנוסף נגזרו עליה 6 חודשי מאסר על תנאי, כולל חילוט רכבה שנקנה בחלק מכספי הגניבה. השופט ציין כי הקורבנות יכולים להגיש נגדה תביעה בעתיד.

הורשעה ב-15 סעיפי אישום הכוללים העברת כספים מחשבונות פרטיים לצורך קניית נעליים, בגדים, תכשיטים, טיסות לחו"ל ונופש בבתי מלון יוקרתיים. לפי כתב האישום, היא פעלה בתחכום ובשיטתיות ובחרה בקפידה את קורבנותיה.

היא פעלה בתחכום ובשיטתיות ובחרה

פרופיל: בנקאית ותיקה. מעל 30 שנה בתאגיד הבנקאי
מעילה בחשבונות לקוחות, בעיקר קשישים

בית המשפט גזר על הבנקאית 24 חודשי מאסר בפועל

היקפים

כ-600,000 ש"ח

שיטת המעילה

משיכת צ'קים של לקוחות לטובת חשבונות
העובדת ומקורביה, גניבת כרטיסי אשראי של
לקוחות ושימוש פרטי בכרטיסים אלה, ביצוע
העברות בנקאיות מחשבונות לקוחות לחשבונות
העובדת ומקורביה.

מעילה עובד טכנולוגיה

העובד עלול לנצל גישה למערכת המחשוב של הבנק כדי לשנות או להסתיר מידע, או אפילו ליצור עסקאות לא חוקיות במערכת הבנקאית

שינוי הגדרות האבטחה כך שיאפשרו גישה לא מורשית למערכות קריטיות או שיחלישו את בקרות החריגים שלהן במטרה שלא יזהו פעולות חשודות

ניצול גישה למערכות הבנק ולנתוני לקוחות כדי להוציא מידע רגיש (כמו פרטי חשבון, כרטיסי אשראי, הלוואות, חשבונות פיקדון ועוד), למכור אותו או להשתמש בו באופן אישי.

שינוי פרטי רישום (לוגים) של פעולות שנעשו במערכות כדי להסתיר עקבות לביצוע פעילות חריגה.

ניצול גישה למערכת הבנק כדי לשנות את פרטי העברות כספים, כך שינותבו לחשבונות בזיקה לעובד.

התקנה של תוכנה זדונית במערכות הבנק כדי לגנוב מידע פיננסי או לבצע העברות כספים לא מורשות או ווירוסים כדי לשבש את פעילות המערכת הפיננסית של הבנק.

אישום: גנב נתונים על לקוחות וניסה לסחוט כספים

פרקליטות מחוז תל אביב הגישה כתב אישום נגד עובד לשעבר בחשד שהחליט לנקום בחברה על רקע אי קידומו, באמצעות העתקת מאגר נתונים של יותר ממיליון לקוחות כדי להפיק ממנו רווח כספי

זוהר שחר לוי 01.01.15 15:18

cyber.calcalist

תגיות

כחודש לאחר שנחשפה פרשת הסחיטה בנתוני מחוז תל אביב (פלילי) כתב אישום בפרשה נגד החשוד המרכזי, וכנגד שני מעורבים נוספים החשודים כי סייעו לו במעשה.

במקביל להגשת כתב האישום מבקשת הפרקליטות להאריך את מעצרו של עד לתום ההליכים נגדו.

פרשת המעילה בבנק – כך עבדה השיטה: מיליוני שקלים מהבנק לשוק האפור

המשטרה חושדת כי חייבים בשוק האפור קיבלו מהבנק הלוואות בניגוד לנהלים, שלאחר מכן דווחו כחובות אבודים. בראש האופרציה עמדו שניים: שניהן כמנהל הסניף . סכום ההלוואות שניתן בשיטה זו: 25-30 מיליון שקל. בנק "אין השלכה על לקוחות הבנק" אביעד גליקמן, גולן חזני ועמית שרביט 18.06.08 07:06

תגיות:

יחידת ההונאה של מחוז תל אביב [עצרה](#) אתמול (ג') לפנות בוקר לחקירה את ,
החשד הוא עומד מאחורי פרשה שבמסגרתה זרמו עשרות מיליוני שקלים מבנק לשוק האפור ולגורמים פליליים.

כי בזמן שניהן כמנהל הסניף המרכזי של בנק יתל אביב, בין החודשים יולי 2006 וספטמבר 2007, אישר בניגוד לנהלים הלוואות בהיקף של מיליוני שקלים ללווים שלא הציגו ביטחונות מספקים ואף הציגו מסמכים שקריים.

פרופיל: מנהל בכיר בבנק.
מנהל הסניף אישר הלוואות לשוק אפור ובתמורה קיבל טובות הנאה.

בית המשפט גזר על המנהל 8 שנות מאסר בפועל, 28 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי ע"ס חצי מיליון ש"ח

היקפים

כ-30,000,000 ש"ח

שיטת המעילה

המנהל אישר לגורמים שונים, בהם גם גורמים בשוק אפור, הלוואות אשראי ללא בטחונות על סמך הצהרות עושר פיננסי פיקטיביות, כאשר ידע כי המידע שקרי וכי הלווים אינם יכולים להשיב את כספי ההלוואה

דוגמאות לניטור יזום בתחום הרכש

חריגי תשלומים

- שינויים במספר חשבון בנק של ספק
- ספקים המצויים ביתרת חובה מעל סכום מסוים ולאורך תקופה מסוימת
- איתור ספקים להם הוקדמו/בוצעו תשלומים באופן לא סביר
- חיובים כפולים בגין אותה הזמנת רכש
- איתור תשלומים לספק מבלי שתועדה במערכת חשבונית הספק

חריגי רכש

- הקמת ספק הנחזית להיות חריגה/פיקטיבית
- פיצולי הזמנות ע"י קניין מול ספק ובאותו נושא
- איתור הזמנות בהם קיים פער בכמות הפריטים שסופקו בין הקיבול לפרטי ההזמנה
- איתור ספקים שלא היו פעילים לאורך תקופה ואשר "הוערו"
- גידול חריג בהיקף עסקאות מול ספק בתקופה קצובה

דוגמא

סיטיבנק ניויורק - עובד היה אחראי על רכישת ציוד משרדי ושירותי טכנולוגיה, וניצל את מעמדו כדי להטות את המכרזים לטובת ספקים מסוימים תוך שהוא מקבל שוחד או תמריצים אישיים בתמורה.